

Előfizetési árak:

os tán vagy házhoz küldve:
 Egész évre. 20.— kor.
 Félévre. 10.— kor.
 Negyedévre 5.— kor.
 Egy hónapra 1.70 kor.
 Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja

Egy □ cm. területenként 8 fillér.
 Nyitott és magánérdekű közlemények soronként 40 fillér.

Megjelenik minden nap, az ünnepek és vasárnapok kivételével.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 13. Főszerkesztő: Koncz Ákos. Felelős szerkesztő: Dr. Orbán József. Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13. Előfizetés, hirdetés és magánérdekű közlemények felvétele.

Szell Kálmán és Kossuth Ferencz.

Debreczen, május 16.

A május hó 14-én tartott parlamenti ülésen ott volt Körber osztrák miniszterelnök is, már t. i. a karzaton, a hol Szell Kálmán mulattatta s mutogatta neki a parlament nevezetesebb tagjait; na persze Kossuth Ferenczet is, a világra szóló Kossuth Lajos fiát, mint atyja utódát s a függetlenségi párt vezérét. Amit Kossuth Ferenczről Körbernek beszélt, az mindenesetre csak jó lehetett, mert Kossuth Ferencz egyike a legműveltebb, leghiggadtabb és legtoleránsabb embereknek. Mikor Szell a karzatról lejött, találkozott Kossuth Ferenczcel a folyosón és ezeket mondta neki: *„Ha te a tizedrészét elmondanád itt rólam mindannak, amit rólad a karzaton Körber kollegának mondtam, nagyon meg volnánk egymással elégedve.”*

Hogy Kossuth Ferencznek jól estek a miniszterelnök ezen, a diplomáciai világban szokatlanul őszinte szavai, az kétségbevonhatatlan, valamint azt is hisszük, hogy a mi a Szell Kálmán egyéniségét illeti, Kossuth Ferencz is viszonzhatná neki ezt a bókot, mert az az elismerés, a melylyel a miniszterel-

nök az emberi erények iránt viselkedik, nem közönséges és nem mindennapi. Csakis tiszta jellemek és fenköltebb szellemek tulajdona.

Lesznek azonban, kik a miniszterelnök ezen gyengéd modorát a lefegyverzés politikájának fogják tekinteni, ámde azok nem birnak érzékkel a modor finomsága s a sajnos, ma már csak az evangéliumokból ismert emberszeretet iránt s azt kiszik, ahhoz vannak szokva, hogy az őszinteség csak gorombaság lehet.

A hízegés mindenesetre, hogy csunya dolog, ámde jólesőt, kedveset, olyat mondani valakinek, a mit megérdemel: nemes dolog. A hízegés hazugság, mert a mi igaz, tehát az igazság kimondása hízegés czímmel nem bélyegezhető meg. Az elismerés mindenkor méltányosság számba megy s ezt az elismerést attól, a ki megérdemli, megtagadni — embertelenség. Ez az embertelenség a mai világban napirenddéz kezd válni már, mert vagy hízegést hallunk, vagy semmit. Azok iránt, kiktől nem várhatunk, begombolkozott hallgatással viseltetünk, mert „nem akarjuk őket elkapatni“, ámde megfélekedünk azok elkapattatásáról, a kik már el vannak kapatva ugyis.

A miniszterelnök eme nyilat-

kozata Kossuth Ferencz iránt, az első pillanat melegének közvetlen hatása alatt történt. Még érezte a miniszterelnök azt az impressziót, a melyet Kossuth Ferenczről tett őszinte nyilatkozatával önnön magára is gyakorolt s a találkozás másik pillanatában még egészen melegentárta föl előtte ezeket az érzelmeket.

A kik a miniszterelnököt és Kossuth Ferenczet is ismerik, azok nagyon helyénvalónak fogják találni az igazán átérzett rokonszenvenek ezt az önkéntelenül jött megnyilatkozását és tanulni fognak belőle. Meg fogják tanulni azt, hogy az elvi eltérés és nézetkülönbségnek nem épen muszáj ellenségeskedéssé fajulni, mert a mi a szeretet isteni tulajdon és nem emberi alkotás, a nézet maga soha sem bizonyos abban, hogy tévedhetetlen s a tévedéseknek kitett nézet miatt kár lenne fölládozni a szeretetet.

Mily egészen más parlamenti élet az, a mely most Budapesten és Bécsben folyik s nem hiszem, hogy akadna józan fej, a ki a mi békés egyetértésünket a bécsi veszekedésért föleserélni szeretné.

TÁRCZA

Szivárvány.

— Irta: Móra István. —

Van az, hogy az ember, az Isten tudja, miért: csak úgy kel föl, hogy az imádsága végig alig köti bokorba, már veszekedhetnek. Rosszat álmódott-e, lidérez nyomta-e meg, de látni azt mindjárt az első kimenetelén, bejövételén, hogy ma rossz idő lesz.

Az asszony veszi észre leghamarább, persze s még a nagyja gyerekfélének megszujja: Igyekezettek, fiam a kászalódással, Veronkám, ne csesésgezd a hajad olyan soká, lássatok a dologhoz, apátoknak rossz kedve van, — a kicsikét sürgő kézzel teszi tisztába, fésüli simára s mikor a karaj kenyérkét kezükbe adja, avval ereszti őket az udvarra: Köszönjétek ám apátoknak. Mondjátok, hogy: Adjon Isten jó reggelt! De hangosan mondjátok, hogy meghallja...

Hanem az azért mind haszontalan, olyankor az ember úgy kel föl. Csak nem kerüli el a legényfiu a gáncsot, hogy hogy áll az a lóvakaró a keziben? Hogy miért most is az a toldozott kötőfék, köldusnak való kötőfék gyalázatoskodik annak a csikónak a nyakában? Hát nincs új? Vagy az az új arra való, hogy valaki fölakaszsa rá magát?

A legényfiu tudja, ha az új kötőféket vette volna a csikó nyakába, akkor az volna a hiba s az volna a baj, hogy tán nem is jó már az a régi? Hogy ki nézi azt ide-

kint? Hogy ki az Isten kötelese győznie meg az ilyen préda népet kötőfékkel? Azért a legényfiu nem is szól, csak a fogát szijja, azt is a csikó nyaka alatt, hogy meg ne tessék.

Az eladólány is hasztalan esavarta kendőbe kibontatlan haját, csakhogy a fejést ideje előtt elvégezze, csak el köll azt már ilyenkor szivelni, hogy belekössenek: Hát te mit ijesztgeted a tehenet avval az öreganyád féketőjével? Szép lány, a ki ekkorra meg nem fésülködik!... Nem tudom, mit gondol az a tehén?

A lány lesüti a szemét, de hallgat, csak hallgat és arra gondol, hogy mit kapott volna, ha egy kicsit megkésik vala, a pazar haját ha rendin karéjba kapja. Akkor az volna a jussa:

— No, nem hallod, hogy túlköl már a csordás? No, nem elesurgatta megint az a tehén a fele fejést? Minek nyalattad vele olyan soká a bőbitádat?...

Hallgat a legényfiu, mondom, hallgat az eladólány, ellenben a fogadott kanászgyerek, a ki semmit se tud előre a dürgésről, a mindennapos fentszóval biztatja a mankusokat:

— Hütte! Bon az erdeg a disznóba bele! Nem arra te, béka, te! A gazdod ragyogóját!...

A gazda, mikor az, szegény feje rá se gondol, megkapja hátulfelül a suhancz keziben az ostornyellet:

— Mi az, hé?
 — Dicsértessék a Jézus... Adjon Isten jó reggelt kendnek is...

— Nem azt kérdeztem, hanem mit is mondott kend az előbb?

A gyerek megijed a becsüléstől, idejekorán behuzza a nyakát a szüre alá...

— Igazgattam ezt a beteges ártányt...
 — Oszit mit vétett annak a gazdája kendnek?

A kanász megrázza magát, ódzkodik:

— Nene! Hisz én azt csak úgy mondtam... De nem gondoltam ám, de biz Isten nem gondoltam... Hisz kend olyan ember, mint a falat kenyér...

A falatkenyér-ember nyakonütötte a kanászkölyköt:

— Te, hazug kutya, te!... Nézd, az a tarka malacz mindjárt átvádol a szomszédba, — hát mégis itt vagy?

A legényke megvakarta az ütés helyét, avval nagyot füttyentett. Az illető malacz arra fölkapta egyszerre mind a négy lábát; olyat ugrott, aztán visszazegődött az atyjafiához.

Ha azt máskor látta volna a gazda, nevette volna, a gyereknek meg az apja Poncziusát dicsérte volna, — most csak morgott:

— Na, csak vigyázz, hogy a kezembe ne kerülj egyszer!...

A kicsi két nevetlen vakaró avval járul az édes apa elé messziről:

— Adjon Isten jó reggelt! Jó reggelt adjon Isten kendnek, édes apó...

Másszor ilyenkor kézen fogná őket, vagy a köt karjára venné, úgy vinné, most még azokba is bele tud kötni:

Küldöttség a Házban. A képviselőházban Kristóffy József képviselő vezetése mellett egy nagyobb makói küldöttség tisztelettel Hegedűs Sándor kereskedelmi és Darányi Ignác földmivelésügyi miniszternél, a hol a makói hagymatermelők kérték, hogy nagyobb szállítási kedvezményeket kapjanak a hagymának külföldre való szállításánál. Mind a két miniszter a kérés teljesítését helyezte kilátásba.

Az osztrák politikai helyzet. Bécsi tudósítónk jelenti: Kétséget sem szenved, hogy a reichsrath ülésén újból megkezdik az obstrukciót az ifju-csehek. Most már igen kevés kilátás van az obstrukció beszüntetésére, mert Körber dr. miniszterelnöknek Budapesten való tárgyalásai sem vezettek eredményre, úgy, hogy most már a reichsrath feloszlásának esélyeivel foglalkoznak. Valószínű, — mint már jelentettem — hogy a reichsrath csak néhány ülést tart és aztán még a pünkösdi ünnepek után egyet. Ha az obstrukció ekkor is tart, akkor nincs más hátra — a delegációk tárgyalásai be lévén fejezve — mint a Ház feloszlása.

Tegnap reggel tárgyaltak a baloldali klubelnökök, a kik konferenciájukat a békítési konferencia német nemzetiségű tagjaival egészítették ki. A tárgyaláson a nyelvtörvényjavaslatok fölött folyt a vita s elfogadták azt a propositiót, hogy a javaslat egy bizottságnak adassék ki, habár, mint megjegyezték, a javaslat a németiség követelését egyáltalában nem elégíti ki.

Ma a reichsrath ülése előtt a német haladópart, a néppárt és az ifju csehek ülésnek.

Goluchovski gróf.

Debreczen, május 16.

A delegációk Ő Felsége berlini útjának benyomása alatt állnak. Jóllehet a politikában gyorsan következnek egymásután az események, a berlini találkozás mégis olyan tartós hatást keltett, hogy folyton

uralkodik a helyzeten. Sokat beszéltek már erről a találkozásról, mely úgy a két delegáció elnökeinek Ő Felségéhez intézett üdvözlő beszédeiben, mint a császár és király válaszában megtalálta a legilletékesebb kommentárt. De azt a nagy érdemet, mely a külügyek miniszterét, Goluchovski grófot e tekintetben is megilleti, eddigelé kevésbé taglalták, pedig hálátlan és igazságtalan eljárás lenne, ha valaki nem akarná ezt az államférfit teljes mértékben részesíteni az őt megillető elismerésben.

Mert mindaz az örvendetes esemény, mely a két uralkodó berlini találkozásakor történt, Goluchovski gróf következetes és bölcs politikájának a következménye. Nem lehet tagadni, hogy az ausztriai események folytán, a németek és csehek közt dúló háború következtében a németországi közvélemény nagyrésze elkedvetlenedett és hogy ez az elkedvetlenedés már a német osztrák-magyar szövetség ellen is kezdett terjedni. Ámde Goluchovski gróf államférfiúi okossága és körültekintése folytán a belső osztrák zavarok ki lettek kapcsolva a monarchia és a német birodalom közt való vonatkozásokból és ez a tény fényesen kitűnt épen Ő Felsége Berlinben léte alatt. Mert a német főváros lakossága olyan lelkesedést nyilvánított a felséges vendég és a német császár szövetségese iránt, minőt Berlin hűvösen józan lakosságától csak rendkívül ritkán értünk meg. Ez kétségtelenül a mellett szól, hogy külpolitikánk vezetőségének sikerült minden árnyékot, melyet Ausztria belső viszonyai a monarchiánk és Németország közt való viszonyra vethetnek, eloszlatni és a szövetség eszméjét népszerűvé tenni.

Hasonlóképen még csak bensőbbé ala-

kitotta Goluchovski gróf a viszonyt Ausztria-Magyarország és Olaszország közt. Az utolsó esztendőben nem volt hiány oly üzelmekben és befolyásokban, melyek elakarták tőlünk idegeníteni olasz szövetségünket. A francia sajtó nagy buzgalommal adta magát az izgatásnak erre a munkájára s ezáltal az olasz sajtó egyrésze szintén megtévesztette magát itéletében. Ekkor azonban Goluchovski gróf ebben az irányban is áldásosan működött. Kiirtotta a gázt, mielőtt felburjánozhatott volna és ismét teljesen helyreállította a bizalmat a szövetségesek közt és eloszlatott minden kételyt a hármass szövetség integritását és tántoríthatatlanságát illetőleg.

A külügyminiszternek e tényei igen ékesszóló nyelven beszélnek, gyarapították és megerősítették azok a rokonszenvet és nagyra-becsülést a vezető államférfi iránt és ez fényes kifejezésre fog jutni a delegáció tárgyalásaiban.

A dél-afrikai háború.

— Expressz tudósítás. —

London, május 16. A Morningpost jelenti Kroonstadból 14 iki kelettel: A burok Lindleyben haditanácsot tartottak, a mely úgy határozott, hogy Harrysmithet tartani kell, amíg csak lehet.

Washington, május 16. (Reuter.) A kabinet tegnap a bur követség fogadásának kérdésével foglalkozott és elhatározta, hogy a követséget olyan barátságosan fogadják, a mennyire a diplomáciai szokás engedi. Az esetben, ha a követség tagjainak megbízó levelük lesz, alkalmat adnak nekik annak átadására. Minthogy azonban a kormány értesülése szerint a bur küldöttségnek nincs diplomáciai kvalifikációja, a kérdés sokkal egyszerűbb.

— De hamar kivertétek a kenyér szemiből az álmot! . . . Ejnye, ha az a karaj kenyér a lábatokra esne, még eltörné . . .

A két kis istenadta a háta mögé fogja a kenyeret, úgy tekintget egymásra, s hogy a fiu kenyerét elkapja a kutya, azt se a kutyának tudja föl a rosszkor kelt apa:

— No, te, haszontalan . . . Majd adok én anyádnak is. Nem tudsz te odabent enni?

A fiu törölgeti a szemét:

— Pedig megmosdottam . . . imádkoztam is . . .

A kis lány kétféle törte a kenyerét:

— Adok én Misának is . . . Ne, Misa . . .

Az ember apáskodott, tanítóskodott:

— Hát a mit a kutya elvitt, ki szerzi vissza?

A kis lány ugrált nekibátorodva:

— Hát édes szülém! . . . Épen dagaszt. Négy kenyeret süt, meg két czipót . . .

A fiu tódította:

— Kendnek is süt lángost . . .

Az ember magukra hagyta a gyerekeket, szóvalan ment át a kis házon, hol az asszony dagasztott s a nagy-házban a tükrök mögül előszedte az irásokat és azokat buvárlotta. Irkált, számolt, az adókönyvben, a kalendáriumban buvárlkodott.

Az asszony, hogy a dagasztást bevégezte s a fűtéshez látott, valahányszor új dugat szárízéket nyomott a kemenczébe, mindannyiszor benézett a nagy-házba, mintha tennivalója volna ottan, igazából pedig, hogy az elevenjéhez férközzön az urának, kinek, látnivaló, hogy valami baja van.

Semmi se volt pedig annak egyéb a rossz fölkelésnél. Hanem elég istenverése az a háznak.

Egyszer, hogy megint betekintett, hát akkor meg már a sublót-fiókból kezdett az ember kiszedegetődni. Olvasta, bujta s az asztalra egymás tetejére helyezgette a réges-régi kontraktusokat, kifizetett adósleveleket, a lányokkal, az anyjával kötött egyezségeket, a házrul, a kenderföldrül, az eladott, a vett szőlőrül való fassziókat. Mert megint az ember, mondom, olyan bolond az ilyen rossz kedvében, hogy eszibe jut neki valami száz esztendeje örvénye-veszett haszontalan czédula, hogy ugyan megvan-e az, mert hátha arra még valaha szükség is lehetne . . .

— Keres kend valamit, édesapa? — ártja magát a nagy kutatásba az asszony félig komolyan, félig pajzánosan.

— Keresek hát . . .

— Mit, édes apja, mit keres kend?

— A mit nem találok, azt keresem.

— Nono, hátha én is segíhetnék . . .

'Sz én ugyan nem tudok írást, de a formájáról majd csak mind ösmerem, ki s melyik?

— Ösmered a halálotat, eredj a sorodra! — Jól van jól, no . . . Hisz azt banná kend meg, a halálotat . . .

Ezt, persze, már az ajtón kívül morogta az asszony, kint a konyhán.

Az alatt megkelt a tészta, hozzáfogott a szakajtáshoz. Még oszt a tészta a szakajtóban kelt, megsütte, megszirozta, megsózta a lángost, össze is hajtotta kétrét, hogy el ne hüljön s a kemencze tetejére tette leborított tában.

Mikor aztán a kenyeret berakta s megmosdott, tiszta ingvállat is öltött, bement az urához a lángossal. S szólalt békítő szempillantással:

— No, édes apja, ehol a lángos, lásson kend hozzá, még a zsirt be nem iszsa, — ördög vigye el azt az írást, akit keres kend,

még ma nem is hagyta kendet früstökölni. Meg van e már leginkább?

Az ember oldalt vágta a fejét:

— Meg ám, ördög vigye a prédaságot.

Az asszony arra értette, hogy csakugyan valami irás hibádzik, megfogta a kihuzott sublátfiók sarkát bátran és beintett a fiókba:

— Nem nyul pedig ide a teremtett világon más, csak kend meg én!

— Hiszen az a hiba épen, hogy te is belenyulsz.

— Hogy én? Hogy én hordáltam volna el, hogy én vettem volna ki valamit?

Az ember rázta a tenyerét:

— Nem a mit kivettél, hanem a mit betettél, azon esz engem a méreg . . . Micsoda haszontalanság megint az ilyen?

Avval kihalászott a fiók hátuljából egy vékonykára összehajtogatott, ezüstkalászos kék selymekendőt.

Az asszony fölnezt s még lassan a rendes helyére eresztette az állát, kiszalasztotta a gondolatot a száján:

— Jaj . . . hát ez a kend baja . . . Azt gondoltam, hogy az fáj kendnek, a mi nincs, pedig hát az a bibis, a mi van . . . Ez a haszontalan kendő . . .

— Hát ez . . . Mikor a buza hét forint, a rozs öt-ötven, a kukoricza meg sehogy se kell . . .

— Vásárkor még kellett, mikor a papot választották kendtek, oszt csak két mézeskalács-olvasó került haza a csikó árából . . .

Az ember megcsikorgatta a fogát:

— Alé! Kifelé innen!

És a selymekendőt a földre dobta.

Az asszony fölvetve, összehajtogatta és úgy magában-formán felesőgetett:

— Van azok közt az irások közt olyan, a ki megér annyit, mint ez a kendő . . . Nem úgy kerültem én ide egy szál szoknyában . . .

— Mégis itt vagy?!

New York, május 16. A bur követség fogadására alakult new-yorki bizottságnak kilencz tagból álló küldöttsége egy vámhatósági kutteren elébe ment a Maasdam-gőzösnek.

Mikor a küldöttség a hajó fedélzetére ért, vezetője, Van Hoeven bíró azt mondta, hogy a new-yorki bizottság rajta lesz, hogy a bur követségnek New-Yorkban való tartózkodása hazájukra nézve hasznos és egyszerűsödés kelleme legyen. Montagu White már előbb járt a gőzhajón, hogy a bur követséget a dolgok állásáról informálja és teljes támogatásáról biztosítsa.

New York, május 16. Fischer, a bur követség vezetője, egy újságíró előtt annak a reményének adott kifejezést, hogy Amerika el fogja vállalni Angliával szemben a választott bírói tisztet. A küldöttség Washingtonba megy és kihallgatást fog kérni Mac Kinley elnöktől. Ha nem sikerülne rábírnia az amerikai kormányt arra, a mit kíván, az amerikai néphez fordul majd, a mely kényszerítheti a kormányt a beavatkozásra. A követség 60 város polgármesterétől kapott meghívást és valószínűleg sokat meg fog látogatni közülök.

London, május 16. Buller tábornok azt táviratozza, hogy tegnap megszállta Glencoet.

Egyházkerületi közgyűlés.

— Második nap. —

Ma teljes érdeklődés mellett folytatta gyűlését az egyházkerület.

A szokásos hitelesítések után sorra került a debreczeni főiskola igazgató tanácsának jegyzőkönyve alapján a gazdasági albizottság terjedelmes, minden pontjában jól megokolt jelentése.

A jelentések során Stancsek János kir. táblai bíró a Debreczenben felállítandó egyetem céljaira tett alapítványa került szóba. Kissé különösen hangzott az ez ügyben beterjesztett azon folyamodás, mely az alapító eredeti intentionak szinte felekezeti

jelleg provokálását bizonyította. Az állítvánnyal ugyanis benne, hogy alapító nem a bölcsészeti fakultásra, hanem egy 3 ik egyetem céljaira tett alapítványt.

Hallván a közgyűlés ezt, szinte hajlandónak mutatkozott az összes ajánlott alapítvány visszaadására, de mivel az alapítvány intenciói változtató, eddig még az alapítvány kamatját sem fizette, nemhogy a tőkét, azt az ajánlatot teszi gazd. biz. a kerületnek, hogy fizettesse ki alapítóval, 10 évnél % át s akkor a tőke tartozást engedje el. Kerület ilyen értelemben határoz.

Néhai jóemlékű Nagy Pál főiskolai fizikaprofesszor 77 éves agg édesanyja segélyt kérő folyamodványára azzal felel egyházkerület, hogy özvegy Nagy Sámuelné részére havi 20 koronát, 1901. január 1-től pedig havi 60 koronát utalványoz ki abból a nyugdíjalapból, melybe a boldogult Nagy Pál életében úgy is ez adománynak megfelelő tőkét, mint többletet befizette.

A tanári fizetéseknek folyó évi július 1 től leendő a gazdasági bizottság által javasolt felebbemelését egyhangu határozattal mondta ki a kerület.

Mácsay Sándor ének- és Tóth Mihály tornatanárnak törzsfizetését 200—200 koronával javítja s korpótlékát ez évi július 1-től folyóvá teszi.

A főiskola 1901-ik évi költségvetését egyhangulag elfogadja azzal a hiba kiigazítással, melyre Kovács Lajos tanítóképző-intézeti igazgató hívja fel a közgyűlés figyelmét.

A tárgyalás további folyamán a gyomai egyház sajátos helyzete került sorra. Ugyanis a volt esperes, néhai Hajnal Abel, egy tekintélyes összeg erejéig a helyi gondnokkal együtt, — de a presbyterium tudta nélkül — ajánlatot tett a főiskola javára. A hívek erről a nem alkotmányos uton tett ajánlatról, mint adósságról csak akkor vetek tudomást, mikor a collegium anyagi ügyeit jól szerbe-számba szedő collegiumi ügyész, ez ajánlatból származott 1700 forintos követelés megterítésére figyelmeztette a gyomaiakat.

Garzó Gyula gyomai lelkész feltárva a

dolog alkotmányt nélkülöző voltát, feltárva a gyomai egyház helyzetét és újabbán tett ajánlatát, kéri, hogy az 1700 forintos ajánlatot kerületben fogadja el a kerület: egyházkerület sokaknak igen nagy örömeire elfogadja ez ajánlatot. Ez, azt hisszük, Gyomán is teljes megnyugvással találkozik.

Tárgyalás során előkerült a főiskola különböző tanszakainak belső berendezkedésére, esetleges változtatásokra vonatkozó határozati javaslata.

Igy: azután nem engedi a kerület, hogy 3-ad, 4-ed éves theologusok, tanévet félbehagyva, káplánokul vidékre, vagy bárhova alkalmaztassanak.

Csiky Lajos, mint akad. igazgató szóval most fel s kéri, hogy mit tegyen ő, mint theol. dekan, akkor, ha valahová káplánért folyamodnak. Többeknek a megengedett kért felszólalása s Tisza Kálmán érvelése után kimondja a kerület, hogy ezután „csak a tanári kar előterjesztésére az elnökség engedélyével történhet kibocsátás”.

Az akadémiai tanszakokra vonatkozó iskolai törvények két módosító javaslat elfogadása után, kimondja közgyűlés, hogy a Hatvani-féle, eddig latin nyelven irandó pályaművekre, ezután magyar nyelven lehet és kell pályamunkát írni. Ez a korszerű intézkedés általános helyesséssel fogadtatott.

Liszka Nándornak, 25 év óta debreczeni jogtanárnak nyugalomba vonulása alkalmából elhatározza, hogy nevezett érdemes tanárnak nevét Évkönyveiben megőröki. Egyszermind Sass Béla igazg. tanácsjegyző felolvassa a Liszka Nándor eltávozásával megüresedett tanszékre hirdetendő pályázatot; A pályázat szövege elfogadtatván, a közjog tanszék pályázata kiíratik.

Dr. Bartha Béla és dr. Kérészy Zoltán jogtanároknak a kolozsvári egyetemen szerzett egyetemi magántanári kitűnő képesítéséről örvendő veszt tudomást a közgyűlés. Kimondja, hogy ez évtől kezdve minden évben, október 31-én a reformáció emléke a főiskolában megünnepeltetik s az nap tanítás nem leend.

Tóth József, 49 éven át a debreczeni főiskola mathesis professzora, ez évben,

— Itt hát...

Az ember alább fogta a hangot, de megszitta a feleletszót:

— Te, szép asszony, te... 'Sz nagyon illik is neked már az ilyen kikapi kendő... Azt mondhatta volna az asszony, ami igaz is volt, amit mondani is akart, hogy az eladórosos Veronka lánynak takargatta ezt össze bérnabálra, de arra a szóra meg-rázkódott, föllátott, megrengette teljes mi-voltát és kiköpte keserűségét kevélyen:

— Vagyok még asszonynak olyan, mint embernek kend!

Az ember nagyot sivalkodott:

— Csiba! Mert ütök!

— Hát üssön kend, ugyse ütött még!

A két kis vakaró-gyerek, Misa meg Márta az eresz alatt ödöngtek, dióhajkocsiba fogván be két fekete tücsköt, mikor a neszt belülről kiértették. Az okosabb kis Misa hamarabb fölfogta a dolgot, kalapjába pakolta a tücsökfogatot és kicsalta hugát a ház mögé:

— Gyere csak, gyere...

— Jobb itt, nézd, olyan szépen ide sűt a nap.

— Sűt-sűt, csak gyere, tudok a mesgyén egy pacsirtafészket...

— Akkor hallatszot ki a házból, hogy üssön kend!

— Mi az, te, Misa, mit mondott édes szülém?

— Azt mondta, hogy vigyük ki innen a tücsköket...

Az ember, — a kis lány észre se vette, — föl a partnak, a kukoriczásba vette magát, nyilván a tököket billogozta; az édes anya lement az aljba egy garabóval, nyilván paradicsomot szedni, hanem egész leig mind törölgette a szemét. A gyerekek gondja volt rá, hogy a kis lány azt se lássa.

— Huj, hallod e, látom én már mesz-

szürül, hogy kiszálltak a kis pacsirták. Hanem az nem tesz senmit se... Csak te most csinálj kerítést homokból, hogy ezek a trücsöklovak ki ne szabaduljanak, én meg elszaladok, fogok hozzájuk még kettőt, oszt akkor olyan négyesbe járunk, mint Gabri Laczi ur. Szedj addig a kötőd szegésiből rojtott gyeplőnek.

— Soká fogod-e meg őket?

— Még százig elolvasol... De a harminceznél vigyázz, ne mond, hogy huszontiz...

S a gyerek bement az üresen bagyott tanyaházba. Kikotorászta az ágy alul a csizmáit, felhuzkodta; a kuczkóbul a nadrágját, belebujt; a kislajbiját, nagylajbiját, azok tetejére a ködmenét, mind fölszedte s rájuk a szűrt. A konyhapadkán volt az ujonsült czipó, azt a szüre alá kanyarította balrul s jobb kezibe a esigahajtó ostorát.

Aztán utnak vette magát a dülön kifelé, az országutnak.

Ahogy a part másik oldalán le kezdett ereszkedni, csak elejbe áll ám a kukoricza közül az apja. A keziben bicska, kivel a tököket betűzte.

— Hát kend, hé? Messze-e?

A gyerek félrehuzta a száját:

— Messze hát...

— Hova hé?

— Elmék szolgálatot keresni...

A pöttön kis kölyök olyan csudálatos volt a rengeteg ruhában, hogy az apjának a száját kellett törölni, hogy el ne nevesse magát:

— Hát cselédkönyve van-e kendnek?

A gyerek megzavarodott:

— Kend csak engem ereszsen...

— Hászen eresztelek... De a kinek könyve nincs, azt elfogják a zsandárok.

A gyerek nekibátorodott az apja hangjától. Nem az igazi volt már az többé.

— Hát ekkor befognak... De mégse bántsa kend az édes anyámat...

Az ember megrendült és letört egy anyányi kukoriczacsövet, kibe kapaszkodott.

— Hát ki bántotta a te anyádat?...

— Kendnek mondta, hogy üssön kend... Le meg, az alj felé riva ment...

Észre se vette az ember, hogy már meg a másik kezivel tört le egy cső kukoriczát és hogy azt át vette ama kezébe, a másik cső mellé.

Ellenben a gyerek észrevette, rávokolt:

— Haragszik kend még most is, látom én, mikor kend a kukoriczát úgy prédálja, haragszik kend-kend akkor... Isten, Isten!

Az ember nevetetnékje végkép föltámadt:

— Számár eszed, haszontalan... Hányan is vagyunk?... Ez a két cső: én meg az anyád, a bátyád, a nénéd, meg a kis lány... Az hány? No? Hány cső sütnivaló kukoricza?

— Édes anyámnak, tudom, hogy nem kell...

— Hát akkor nem köll neki... Az se baj... De csak eredj te, kérj tőle egy szál masinát, kivel a babszárat meggyujtom...

— Majd az meg ad!

— De mikor én akarok kukoriczát sütni?

— Hát, ha bolond volna, hogy azt nekem elhinné...

Az ember levette a kalapját, megsimitotta a homlokát, azzal kézenfogta a gyereket:

— Na csak eredj, majd én a partról odakiáltok, hogy: küldj, édes anyja, küldj! Egy szál masinát, küldj édes anyja, küldj! Vagy inkább hozd ki magad, hé, édes anyja!

saját kérelmére, 900 korona nyugdíjjal nyugdíjba vonul. A sokak által tisztelt és szeretett öreg urat, meleg ovációval bocsátja jól megérdemelt nyugalmába a közgyűlés.

Egyszersmind f. évi június 20-iki dátummal, a matematikai tanszékre pályázatot hirdet.

A tanítóképző intézetre vonatkozó berendezkedésről, melyet az igazgatói jelentésből felsorolva tudunk meg, helyeslőleg veszt tudomást az egyházkerület. Egyszersmind felhívja a javaslat a közgyűlést arra, hogy a Pallagra kiköltöző gazdasági tanintézetben is folytattassék a tanítójelöltek gazdasági kiképzése.

A tápintézet helyekre a tanítóképző növendékei részére újabban is folyósítja közgyűlés az eddig megadott évi segélyt.

Az eddigi képezdei szűk tantermek, czélszerűtlen berendezés helyett az elemi iskoláknak a főiskolából leendő kitelepítése alkalmával fog a közgyűlés megfelelő intézkedést tenni. Egyebekre nézve pedig egész teljességében elfogadja az igazgató és tanári kar javaslatát.

A főiskolai oratoriumban beállítandó új orgona tervének kiválasztásával Mitrovics Gyula elnöke alatt Mácsay Sándor, Beke Antal és P. Nagy Zoltán ének- és zenetanárok küldetnek ki és bizatnak meg.

A főiskolai nagy, duplim és tanári könyvtárakra hozott már korábbi határozatok foganatosításáról vevén tudomást, a tett intézkedéseket helybenhagyja.

Eröss Lajos, Révész Lajos és P. Nagy Zoltán korábban megválasztott tanárok korpótlékát 1899. júl. 1-től kezdődőleg állapítja meg. Egyszersmind azt az elvi jelentőségű határozatot hozza, hogy ezután már a pályázat leírata alkalmával tüntetessék ki, hogy mely időtől számítandó illető esetben a korpótlék. Zsigmond Sándornak egyházkerületi tanügyi bizottsági jegyzővé történt választása után, több, kisebb fontosságú ügy elintézésével a gyűlés véget ért.

SZÍNHÁZ.

Mükedvelő előadás a színházban. A debreczeni színházban a szokásos mükedvelő előadás — melyet rendszerint minden évben tartanak — ezúttal sem maradhatott el. Most azonban a színházi szezonon kívül rendezték, de nem az Emke, sem az egyetem javára, hanem a debreczeni kerékpáros-egylet mutatkozott be, mint a mükedvelő előadás rendezője. A mükedvelő előadásoknál mi újságirók úgy vagyunk, mint a cigány a lovával: akár jó, akár rossz, mindig csak dicséri.

Dicsérjük, mert hiszen nem olyan szempontból mérlegeljük s mondunk ítéletet, mint mikor arra hivatott személyek, — színészek játszanak — hiszen kevés van azok között a leányok között, ki egy mükedvelő előadás után rászánja magát, hogy családjától bucsut mondjon s rálépjen a világot jelentő deszkákra, mely annyi küzdelemmel, kitartással jár; épen ez okból eltekintünk mindentől s bármily gyenge is legyen az a mükedvelő, elnezésseel vagyunk irányában s megdicsérjük.

A tegnap rendezett mükedvelő előadásnál nem lehetek figyelemmel az „elnézésre” nem pedig azért, mert olyan tehetséges mükedvelőket láttam, kikkel szemben csak az igazságos ítéletet mondhatom meg.

Nem sokan voltak az igaz, de akik szerepeltek, azok megfelelték egy kezdő színésznek, avagy színésznőnek, kik a színpadon a nagyközönség előtt első ízben lépnek fel.

A műsor egyes számai elég jól voltak összeállítva s megválogatva. Hogy mégis mi okozhatta azt, hogy az igazán szép erkölcsi siker mellett — nem volt meg kellőképp az anyagi siker — a színház nem telt meg, — nem kutatjuk.

Az estélyt egy nem mükedvelő — Baloghné Békéssy Rózsi szavalata nyitotta meg. Szépen, hatásosan szavalta a „Heten va-

gyunk” cz. költeményt. A nyújtott élvezetért tapsviharral jutalmazták.

B. Ruzsinszky Ilona a mi színházunk egykori csalogánya, ünnepeit primadonnája, két ízben is szerepelt a műsoron. Első ízben „Ninon” operából énekelte a „Lepke románcot”, az utolsó felvonás fináléjából egy részt, majd a „Hugonották”-ból. — Másodszori szereplésekor több magyar népdalt énekelt. Ha úgy néha-néha meghallhatjuk csengő, érczes, a mellett lágy, kellemes hangját — midenkor irigykedve gondolunk az aradi közönségre, kiknek oly gyakran van alkalmuk hallgatni őt. Mint a bűvös álom, úgy hat éneke ránk, — vele érezünk — dalaival elringat bennünket s eltudnók hallgatni órákon át az ő kedves csiesergését.

Igy volt tegnap is. Még fel sem lélegzettünk, mikor a lepke románcot énekelte el bűvösen — már egy másik dallal gyönyörködtetett. Nem elégedtünk meg — halálni akartuk — s ő engedett a kitüntető tapsoknak s énekelt nekünk tovább. Ének-számaint Drumár János kísérte biztos kézzel zongorán.

Joó Irma Gabányiné „A menyasszony” cz. monológját adta elő. Otthonossággal, bájosan, kedvesen mutatta be az ügyes monológot s elfeledtük, hogy egy kis félénk mükedvelő áll a színpadon. Zugó tapsviharral jutalmazta sikerült előadását.

Ifj. Szilágyi Imre, a mi hegedű-művésznünk ezúttal hűtlen lett a klasszikusokhoz a régi, mult századbeli magyar nótákat, majd néhány „jelenkori” magyar dalt játszott Rácz Károly zenekarának kísérete mellett. A milyen virtuóz a klasszikusok előadásában, ép oly bensőséggel, szívvel játszta a magyar dalokat. Hogy ő is kivette részét bőven a tapsból, azt csak természetesnek találjuk.

Egy élőképessoportozatot mutattak be ezután. Gyönyörködtető, festői tabló volt, mely az egybeállító kiváló jóízléséről tanuskodik.

A csoportban részt vettek: Burger Izsóné, Hoffner Elekné, Eiselbein Antónia, Dusóczky Viola és Róza, Nagy Ilonka, Lovassy Jolán és Motesiczky Stefike.

Most jöttek csak az igazi mükedvelők. Mural 1 felvonásos vígjátékát a „Virágfakadást”-t, — mely a mükedvelő előadások állandó műsordarabja — adták elő. Általánosságban — első sorban is azt akarom jelezni, hogy a virágfakadást mükedvelőktől legalább is tiszszér láttam, de olyan sikerült előadásban, mint tegnap este, egy alkalommal sem.

Baloghné Békéssy Rózsa elárulta, hogy bizony ő még ma is színésznő — a javából. A családi lüzhely nem feledtette vele a művészetet.

A másik nőszereplő Fehér Margit volt. Fehér Margitban sok tehetség van. A színpadon otthoniasan mozog, biztosan érzi magát. Hangját kellőképpen, szerepéhez megfelelően tudja modulálni. Olyan kedves, ügyes volt abban a kis szerepében, hogy bizony még akkor se vártunk volna tőle többet, ha nem mint mükedvelőt, hanem mint színésznőt látjuk. Kedves kis naiva válának belőle. Első debütjéhez — mint mükedvelőnek — őszintén gratulálunk.

Balogh Zsiguezi bámulatos biztonssággal játszott. A kis 8 éves fiúcska nem is gondolt arra, hogy ő színpadon van. Még „nyílt színen” is kapott tapsot. Emmert Leona, Kemény Emil és Takács Endre méltóan beillettek a keretbe s pompás játékkal csak emelték a sikert. A függöny legördülte után tüntetőleg kihívták a lámpák elé a szereplőket — az előadás rendezőjével — Tanay Friggyessel egyetemben.

Az estélyt sikerült vitett képek bemutatója fejezte be, — mely szép volt ugyan — de azért bátran elmaradhatott volna a műsorból, mert a programm ugyis elég hosszúra terjedt.

(L—w J—f.)

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. —

A király itthon.

Budapest, május 17. A király ma reggel Budapestre érkezett. Holnap csapatszemele lesz.

Országgyűlés.

Budapest, május 17. A képviselőházban ma befejezték a tőzsdeadóról szóló javaslatot. Holnap lesz harmadszori felolvasása.

Ezután Széll Kálmán indítványozza, hogy június 7-ikéig ne tartassanak ülések, mely indítvány el is fogadtatott.

Elutazott királyi pár.

Budapest, május 17. A román királyi pár elutazott Abbáziából.

Összeférhetetlenség.

Budapest, május 17. Ismét négy képviselő ellen jelentettek be összeférhetetlenséget, névszerint Neumann Ármin, Rátkay László, Heltai Ferencz és Rudnyánszky báró főrendiházi tag ellen.

A pestis.

Budapest, május 17. Szmirnában pestis ütött ki. Konstantinápolyban megtették a rendkívüli intézkedéseket.

Állami iskolák és államosítás.

Debreczen, május 17.

A tiszántuli ev. ref. egyházkerület e hó 16-án tartott gyűlésén nagy vitára adott okot néhány beregi ev. ref. egyház iskolájának államosítási kérdése.

Kétiskola ügye szerencsésen át is esuzott a jóváhagyáson, azonban a mint a többi még négy-öt iskola ügye következett, meg lehetős zavaros vita keletkezett, egyik indítvány a másikat követte, az előadónak okos és az okmányok alapján készült határozati javaslatát elbírálás alá sem kerültek, hanem a helyett a vita hevében minden előleges megbeszélés és megállapodás nélkül az egyházkerület az egyházmegye által jól megfontolt határozatokat elvetette s olyan határozatot hozott, a melyben megállapítja azokat az általános feltételeket, a melyek szerint az államosítást megengedi ezután s az el nem fogadott államosítás mellett az ügyeket visszateszi az egyházmegyére, hogy az új határozat szerint járjon el és adja okát részletesen: miért kívánják az egyházak az államosítást. (Komikus csak az, hogy van olyan visszaadott ügy, melyben határozhatnak bármit, mert már két év óta az áll. iskola fel is van állítva s a tanítók működnek is).

Az egyházkerületirányító határozata egészében olyan, hogy azon az alapon az állam nem fog sem Beregben, sem más egyházmegyében ref. iskolát államosítani, hiszen Zsilinszky államtitkár a költségvetéskor kinyilatkozta, hogy annyi a jelentkező és iskola államosítást kérő község és egyház, hogy mindenik kérelemnek eleget tenni teljes lehetetlen.

Az egyházkerület, ha ozzel a határozatával megmentette volna az ev. ref. egyházak népoktatásügyét, hozsánnával üdvözölnők, de nem ezt tette, hanem a vízbefelő és már-már parthoz érő fuldokló egyházakat újra beledobta az örvénybe, szánt szándékkal nehezítvén meg a teher alatt roskadozó egyházaknak a kibontakozás és megélhetés feltételeit.

Ha a nagy, népes és gazdag alföldi egyházak szemüvegén keresztül tekintjük ezt a kérdést, még akkor is csak frázis marad minden az eszme ellen felhozott érv,

melyet csak a helyzettel és sanyaru viszonyokkal nem ismerős egyének fantáziája szült; milyen más színben tűnik fel a kérdés az előtt, a ki látja azt a kinlódást és küzdelmet, melyet az a szegény nép hitéért de igen sokszor még magyarságáért is folytat.

Az ev. ref. lelkészi kar részére az államtól követeljük és örömmel fogadjuk el a kongruát, de már a tanügy, a nemzeti művelődés megmentésére nyújtott segítő kéz adományaitól félünk, pedig akármit beszélnek, a tanügy tisztán politikum és állami, nem pedig felekezeti ügy.

A tiszántuli egyházkerület 13 espeeésétől nyíltan kérdezem: igaz-e az, hogy a törvény szerint 400 frtra kiegészített tanítói állásokra sem kapnak az egyházak tanítót és számtalan egyházban szünetel a tanítás, vagy igaz-e az, hogy ha csak tűrhető állapotba akarja ez az egyházkerület a népoktatásügyet, pár száz tanítói állás szervezésére van szükség.

Ne handa-bandázzunk az eszmékkel! Szeretném én azt tudni: van-e az egyházkerületnek, vagy az ev. ref. egyház egyetemének olyan alapja, melyből a visszautasított egyházakat egy-két tanítói állásoskával s az állás díjazásával fel tudná örök időkre segíteni?!

Nincs és százszor nincs! Akkor, mikor a domesztika megalkotásáról volt szó, az iskolát, „az egyház veteményes kertjét” kizárták a jótéteményből a tanítókkal együtt. Ujabb időben jeleket látunk: mintha gondolkoznának a dolog felett, melyet nem jól cselekedtek.

En, aki e sorokat írom, jól ismerem a beregi viszonyokat, hosszú időn át résztvettem az ottani közéletben, akkor fájlaltam és ma is fájlalom, hogy már 20 évvel ezelőtt nem sietett a beregi ev. ref. egyház-megye a nyomorult anyagi viszonyok között tengődő ev. ref. iskolákat államosítani, mert ha ezt teszi, ma Beregszász példájára nem szorul a legtöbb egyház congruára s olyan helyzetbe jut, mint a beregszászi, iskoláját az államnak átengedő ref. egyház.

Bezzeg, nem félti iskoláját az okos és körültekintő ruthénség, mert tudja jól, hogy ezután is az ő papja befolyást gyakorolhat az iskola-ügyre, épen úgy, a mint befolyást gyakorol az államosított ev. ref. iskolák ügyére az egyház minden lelkésze Beregen.

Nagy baj a mi közügyeink vezetésénél, hogy mást cselekszünk, mint a mit prédikálunk.

Csak nemrég rakott a Convent újabb terheket a hivatkozott, de e mellett a nyomorult és súlyos viszonyok között élő egyháztagok egyházi adójának leszállításáról tanácskoznak és mégis a felénk nyújtott kezét könnyelműen eldobjuk magunktól.

Nagyon esodálkozom, hogy oly kiváló férfiak, kiknek éleslátása és a dolgok mélyére való tekintése közismert, nem veszik észre, hogy kilóg itt is a lóláb s a demagógia félti az állami „nyesbis”-től (tanító) azt a befolyást, melyet a felekezeti „nyesbis” révén nagyon ki akart és sokszor az erőszak alkalmazásával ki is tudott használni.

Szegény ev. ref. egyházaink anyagi ügyei rendezésének s az anyagi terhek könnyítése és igazságos megosztásának fontos tényezője volna épen az iskolák államosítása.

Nekünk ez nem kell! Mi, a mi keserves adófilléreinket nem akarjuk az államfentartó magyar faj javára fektetni be, jobb nekünk az autonomia, pedig félő, hogy lesz autonomia, lesz nyomorkodó iskola, de nem lesznek egyháztagok. (Itt van a b.-ujvárosi s több nagy alföldi egyházban megdöbbentően ijesztő példa.)

A nagyhangú frázisok mellett elszorult lélekkel szemléljük, miként keríti hatalmába eddig józan népünket minden téves eszme s nézzük: miként dédelgetik a mi filléreinken a nemzetiségeket, azokon a filléreken, melyhez nekünk, magyaroknak is van és talán több jogunk, mint amazoknak.

Óh, báresak a mi nyomorult egyházunk is részesedhetnék abban a segélyben s egyházunk vezetői fel tudnának emelkedni a hely-

zet okos és körültekintő ismeretének magasztalára.

Azok a beregiek közvetlenül érzik ama hullámapásokat, mely az ő hajójukat elmerüléssel fenyegeti, oly jó hazafiak, az egyháznak oly kipróbált bajnokai, mint az alföld ref. hívei; azokat nem akadályozni, de hathatósan segíteni kellene céljaik kivitelében.

Bocsánat a teljes őszinteségért, azok felülállanak egyben felettünk, nevezetesen nem tudnak oly slendrián népoktatási viszonyokat eltűrni, mint amilyen itt az alföld városában, hogy csak itthon maradjunk: Debreczenben is otthonos, ezeket még a nemzeti művelődés magasztos eszméje is lelkesíti, mikor iskoláikat az államnak akarják átadni.

Okos dolgot akarnak a beregiek és én hiszem, hogy közel az idő, amikor mai szemüvegen fogja tekinteni ezt a kérdést a tiszántuli egyházkerület közgyűlése is.

Ne legyek rossz jós, de a körülmények oly kényszerítő hatása fog bekövetkezni, hogy oka lesz az egyházkerületnek megbánni a tegnapi határozatot. Ismerem azt a népet, melynek Thaly Kálmán kurucz zászlót ajánlódott, azt céljától nem tántoritja el semmi földi hatalom.

Lehet: sokan félremagyarázzák a felszólalást, irányzatot keresnek abban, pedig az nem akar más lenni: mint kifejezése egy egyháza jövőjeért melegen és minden „mellétekintetek” nélkül érdeklődő református egyénnek, egy aggodalmas felajdulása ez a miatt, hogy nem jó utra léptünk s mai viszonyaink között így nem gyógyítjuk, de elmérgesítjük egyházunk vérző sebeit. A ki velünk érez, a megérti felszólalásunk nemes intencióit. x.

HIREK.

— **Lapunk szerkesztősége e hó elsejétől állandó helyére, Kossuth-uteza 13. szám (az udvarban hátul) költözött át. Ide intézendők a szerkesztőséget illető minden közlemények.**

— **Ösztöndíj kereskedő ifjak részére.** A nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur a „Pesti kereskedelmi bank” által tett 30,000 korona alapítványi összeg kamataiból a folyó évre esedékes 1350 koronás ösztöndíjra pályázatot hirdet, melynek feltételei következők: Az ösztöndíj elnyerése iránt folyamodhatnak oly ifjak, kik valamely hazai kereskedelmi akadémiát, illetve felső kereskedelmi iskolát sikerrel végeztek, mely körülmény iskolai végbizonyítvánnyal igazolandó. A folyamodványban szabatosan megjelölendő azon speeciális ismeret, melynek elsajátítása, vagy tovább tanulmányozása végett az illető a tanulmányutat megtenni szándékozik. Felemlítendő folyamodónak eddigi gyakorlati működése, esetleges szakmunkálatai az illető ismeretkörben, nyelvismeretei, valamint a tervezett tanulmányút programja és időtartama. Végül megemlítenő, hogy folyamodó miként véli szerzett ismereteit és tapasztalatait a tanulmányút befejeztével itthon értékesíteni. Oly pályázó, ki jeles iskolai képzettség mellett a tanulmányozandó vagy elsajátítandó speeciális ismeretek körében már elméleti vagy gyakorlati irányú tanulmányokra hivatkozhatik és azt igazolni képes, valamint kellő nyelvismeretekkel is bír, az ösztöndíj odaítélésénél előnyben fog részesülni. Az ösztöndíjas tanulmányútjának eredményéről a miniszter urhoz annak idején jelentést tenni tartozik. A folyamodványok a kereskedelemügyi m. kir. miniszter urhoz címezve, a pályázó rendes lakhelyére nézve illetékes kereskedelmi és iparkamarához a folyó év június 30-ikáig nyújtandók be. Debreczen, 1900. május 15. A kereskedelmi és iparkamara nevében: Szabó Kálmán, elnök. Dr. Király Ferencz, titkár.

— **Házasság.** Weinberger Lajos nagyváradi földbirtokos ma kötött házasságot Hartstein Péter debreczeni földbirtokos

kedves leányával, Rizával. Az egyházi esketést a menyasszony szüleinek házában Krausz Vilmos főrabbi végezte.

— **Kérelem.** Tisztelettel felkérjük mindazokat, kik a Dóczy Gedeon/ur jubileumán (május 20.), akár a délelőtti ünnepélyen, akár az esteli hangversenyen meg akarnak jelenni, a belépő jegyül szolgáló meghívót magukkal hozni sziveskedjenek. Együttal tudatjuk, hogy ugyanazon nap délután 1 órakor az „Angol Királynő” éttermében tartandó közébdre a jegyek az ev. ref. felsőbb leányiskolában (tanári szoba) négy koronáért válthatók. A rendezőség.

— **Kasszabetérés a főtéren.** Neumann M. főtéren levő ruha-üzletébe ma a déli órákban betörték. Tizenkettő után bezárták az üzletet s Vallerstein nevű segéd még egyideig ott sétált az üzlet előtt. Észrevette sétálás közben, hogy egy Váradi nevű lakossegéd, ki régebben ott dolgozott, alkuleszal benyitott az üzletbe s az irodában elhelyezett kasszának a belső részén levő fiókjából háromszáz forintot kivett. De mielőtt elmehetett volna, Vallerstein Hal mágyi kereskedővel együtt az üzletben lefűlte. A pénzt elvették tőle és átadták a rendőrségnek.

— **Hirdetmény.** Értesítetik a város közönsége, hogy a sertésvész ragadós állati betegségnak hatóságunk területén ujabbban fellépte és megállapítása folytán, a sertésvész járványosnak mondatván ki, annak tovább terjedésének meggátálása végett a Debreczen szab. kir. városban tartandó heti és országos sertésvásárookra a sertések felhajtása eltilatik, illetve a sertésvásárok további rendelkezésig beszünttetnek, — a sertésekre a marhalevelek kiadása eltiltatott a lakosoktól a birtokukban levő sertésekről szóló marhaleveleknek a vásárbíró-ság általi beszédése és őrizet alá vétele elrendeltetett. Tilva van a henteseknek, állatkereskedőknek, herélőknek a sertésólakba bebocsátása, valamint más községből származó sertéseknek Debreczen város határterületén lábón való áthajtása. Debreczen, 1900. május hó 14-én. A városi tanács.

— **Köszönetnyilvánítás.** Idősb Gombos Ferencz szeretett halottunk végtisztességétélénél megjelent rokonaink, barátaink s a fájdalomunkban osztozkodó nagy közönség s köztük Thaly Kálmán orsz. gyűl. képviselő ur, fogadják hálás köszönetünket részvételükért. Balzsam volt ez a mi fájó szívünkre. — Tisztelettel idősb Gombos Ferenczné, gyermekeim nevében is.

— **Esküvő.** Róth D. Lajos, Róth Antal helybeli kereskedő öcsese, e hó 17-én esküdött örök hűséget Friedmann Etelka kisaszonyak Léván.

— **A községi jegyzők minősítése.** A községi és körjegyzők minősítéséről szóló törvényjavaslat, amely a közigazgatás államosításának bevezetése, több fontos elvi intézkedést tartalmaz. E javaslat szerint a belügyminiszterium az ország különböző vidékén egyelőre tíz közigazgatási kurzust állít föl, amelyekben a mostani jegyzők és körjegyzők közül bárki is résztvehet. Azok a községi és körjegyzők, kik az ilyen tanulmányon diplomát nyertek, előléptethetők a rendezendő állami közigazgatás bármely szolgálati fokára. E szerint a jegyzőből, ha tehetségei erre érdemesítik, lehet szolgabíró, főjegyző stb. A kik most még nincsenek a közigazgatás szolgálatában, csak érettségi bizonyítvány alapján vehetők föl a tanfolyamra.

— **Áldetektiv.** Ugy segít az ember magán, ahogy tud, gondolta Végh Károly, aki hajdan tisztességes szabómesterséget üzött, de később beleunt a mértékvételbe s oly uton iparkodott jobb sorsot biztosítani magának, mely a törvénnyel hozta össze-ütközésbe. Sikkasztott a derék szabómester és hogy a reávarakozó büntetéstől menekül-

jön, ellátozott valamire. A törvényszék meg elrendelte országos körözését. Tegnap a Páris kávéházban mulatott egy urféle ember, ki Rácz Pali pozsonyi detektivnek adta ki magát s nagy hangon parancsolgatott. Harmathy biztos előtt feltűnt a detektiv ur viselkedése és igazolásra szólította fel. Ekkor aztán kiderült, hogy az áldetektiv ur tulajdonképpen a rég keresett Végh Károly. A jeles készültségű férfiú most a rendőrség börtönében várja a további fejleményeket.

— **A tréfa vége.** Ma délelőtt a Péterfián levő katonai fogházban véres eset történt. Két fogoly katona tréfából összeszurkálta egymást. Az eset úgy történt, hogy előbb tréfás adomát beszélgettek, majd felállott egyik s hadonászni kezdett késével, miközben társát megszúrta. Ez sem volt rest, hanem visszadöfött késével s mellbeszurta vitéztársát. A vérengzésnek az lett a vége, hogy mindkettő sebesülten rogyott össze.

— **Elveszett husz forint.** Egy szegény fűszerkereskedő-tanuló Weisz Géza járt ma szerkesztőségünkben. Szomorú arccal jelentette be, hogy a piacz-uteza 70-ik számú háztól a Bankpalotáig menve, husz forintot elveszített. Kéri a becsületes megtalálót, vigye fel az összeget a rendőrség bünyügyi osztályához.

Az első szóbeli tárgyalás a kir. táblánál.

Debreczen, május 17.

A debreczeni kir. ítélőtáblánál ma délelőtt tartották meg az új bünyvádi perrendtartás értelmében az első nyilvános felelveteli tárgyalást. A tárgyalás iránt — csodálatosképpen — még a jogászörökben sem nyilvánult valami nagy érdeklődés, holott más városokban, legalább az első ilyen tárgyalás iránt, általános volt az érdeklődés. A hallgatóság részére fentartott helyet a tábla bírói karának egy része, néhány ügyvéd foglalta el.

Két ügyet tárgyalt a tábla. Nem volt egyik sem nagyobb fontosságú. Az első szóbeli tárgyalás szépen folyt le s a tábla ítélete egyik esetben teljesen fölmentő is volt.

Tíz óra volt épen, mikor bessenyei Széll Farkas tanácselnök bíróitársaival bevonult a III. sz. tárgyalási terembe.

A tanács tagjai voltak: elnök bessenyei Széll Farkas; tanácsstagok: dr. Szacs vay Elemér, Horváth Bálint, dr. Kiss Endre és Jeney György táblabírák; jegyző: dr. Ujfalussy Dezső tanácsjegyző.

A közzvádát Pongrácz Jenő kir. főügyész képviselte, míg a közzvédői tisztet dr. Nagy Sándor ügyvéd viselte.

A két vádlott: Bányai Károlyné és Apper József szintén jelen volt s a bíróság asztala előtt ült.

Bessenyei Széll Farkas tartalmas, megkapó szép beszéddel nyitotta meg az ülést.

Beszédében szépen fejtette ki az új intézmény fontosságát rámutatva, hogy a törvény ezen új intézkedésével a közvetlenség, szóbeliség alapelvei teljes mértékben érvényesülnek, mi által az ítélkezés helyesége nagy mérékben fokozódik, mert mindnyaján és együttesen dolgozva, az ügy több oldalról meg lévén világítva, a bíróságnak több alkalma van igazságos ítéletet hozni.

A tetszéssel s helyesléssel fogadott beszéd után elnök figyelmeztette a vádlottakat szólásjogukra, majd felkérte dr. Szacs vay bírót az ügy referálására.

Szacs vay bíró előadó röviden ösmer-tette az ügyet. A zilahi vendéglőben egy vendég mulatozás közben elveszített egy 100 forintos bankjegyet, melyet Bányai Mártonné

megtalált s megtartotta magának. Az ügybe belekerült Apper József is, — kit, mikor a vizsgálatot megindították, kiderült, hogy a pénz Bányainénál van, szintén felelősségre vontak az orgazdaságért. A zilahi törvényszék Bányainét a btkv. 365. §-ba ütköző jogtalan elsajátítás vétsége miatt 1 óra, Apper Józsefet orgazdaságért 8 napi fogházra ítélte. Az ügyész az első bíróság ítélete ellen semmiségi panaszszal élt.

Majd az előadó előterjesztésének befejezése után elnök felhívta a közzvád képviselőjét, Pongrácz Jenő főügyészt.

Pongrácz Jenő kir. főügyész kijelenti, hogy az elsőbíróság ítéletének indokait elfogadja ugyan, de a bünyvádi perrendtartás megfelelő szakasza értelmében a semmiségi felebezést fentartja.

Az első bíróság Bányainét a btkv. 365. §-ba ütköző jogtalan elsajátítás vétsége miatt ítélte el, habár — véleménye szerint — Bányainé cselekménye a btkv. 333. §-ba ütköző 344. §-a szerint minősülő lopás büntetést képezi. Indítványozza, hogy az elsőbíróság ítélete úgy a minősítés, mint a kiszabás tekintetében semmisíttessék meg. Apperre nem lát okot, mely az ítélet megsemmisítését maga után vonná, a kiszabott büntetést enyhének találja s kéri annak súlyosbítását.

Majd Nagy Sándor közzvédő emelkedett szólásra. Röviden körvonaloza a közzvédő tisztét, majd áttér az ügyre. Első sorban is azt bizonyítja, hogy ez az ügy a járásbíróság hatásköre alá tartoznék s a felebezést már a főtárgyalás elnökének el kellett volna utasítani. Ennek elbírálása a tábla tanácsa elé tartozik s evégből indítványozza is, hogy ott döntsének efelett. Áttér ezután az ügy érdemére. A lopásnak sem alanyi, sem tárgyi tényálladékát nem látja fenforogni.

A tényálladék megállapítására nézve elfogadja az első bíróságét, de az ítéletet nem. Kéri a minősítés helybenhagyását s az ítélet enyhítését. Apperre nézve az orgazdaságot nem látja beigazoltnak s kéri felmentését. A közzvád képviselőjének vizsonválasza után a tanács ítélethozatalra vonult vissza.

Háromnegyed órai tanácskozás után a elnök kihirdette az ítéletet.

A tábla az első bíróságnak a minősítésre büntetést megfelelbeztett részét helybenhagyja. Ezután elnök megindokolta, miért hagyta helyben az első bíróság ítéletét.

A közzvád képviselője s a közzvédő a kihirdetett ítéletet tudomásul vette.

A másik ügy Józsa Ferenc elleni magánokirathamisítás büntette volt. Kiss Endre dr. bíró referált az ügyről. Bogdán Ferenc Józsanak egy 100 frtos váltót irt alá. Legközelebbi lejáratkor Józsa egy 75 fo intot váltót irtott ismét alá Bogdánna, azt mondván, hogy törleszteti akarja a váltót. Józsa azonban nem törlesztett, hanem a 75 frtos váltót adósság fejében átadta egy rokonának. Bogdán ezért Józsat feljelentette s a zilahi törvényszék okirathamisításért 6 havi börtönre ítélte, vádlott felebbezett.

A közzvád képviselője indítványozza, hogy a börtönbüntetés a cselekmény súlyához képest emeltessék.

A közzvédő Nagy Sándor felmentést kér, mert okirathamisítást egyáltalában nem lát fenforogni.

A tábla rövid tanácskozás után meghozta az ítéletet s a perrendtartás 326. §-a 2. pontja értelmében (a vád nincs bebizonyítva) az első bíróság ítéletét megváltoztatja s vádlottat felmenti. A közzvádó és közzvédő az ítéletet tudomásul veszi.

A tárgyalás 10 órakor ért véget.

(I. j.)

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A szülésznő bünye. Nem új dolog már, sőt igen sok szomorú eset igazolja, hogy vannak tigrisszívű nők, kik hogy a gyermeknevelés gondjaitól meneküljenek,

vagy hogy annál szabadabban élvezhessék a világ gyönyöreit, születendő gyermeküket tudákos asszonyok által, mielőtt még a világot meglátták volna, elpusztíttatják.

Gyakran sikerül is ez a bünyös operáció, de legtöbb esetben a vadlelkü anya is áldozata lesz gonosz indulatának. Isten nem hagyja az ily szörnyü vétkeket büntetlenül és a törvény is szigorú paragrafust hozott ellene.

Nem is csoda! Hiszen ennél szörnyübb, utálatosabb vétkeket képzelni sem lehet. A ki hajlandó ilyen mütét alá vetni magát, levetkezze nőiségét, alábbvaló sülyedésbe jutott az oktalan állatnál, mely az övét forró ragaszkodással szereti. Az ilyen nő megérdemelné, hogy ha életben marad is, a müvelt társadalom kidobja kebeléből, mint megfekélyesedett tagot.

Egy ily borzasztó bünyel foglalkozott tegnap a helybeli kir. törvényszék s nekünk, kik a közérkölciségért, a társadalmi élet jobb jövőjeért küzdünk, nincs okunk alszeméremből elhallgatni ez iszonyatos bünt. Hadd lássa a társadalom, hogy a titkok éjjelében, emberi szem előtt rejtve mi minden megtörténhetik.

Hajdu Dorogon Muszellák Anna nevű asszony anyának érezte magát a mult évben s hogy gyermekétől megszabaduljon, az ott lakó összes szülésznőket felszólította segítségére.

Három tisztességes nő undorral utasította el a telhetetlen asszonyt, de Pap Jánosné, szül. Szakál Márta kapott ez ajánlaton, annyival inkább, mert a jóindulatu anya némi pénzbeli ígéretet is tett a vén bábának.

Nem emlitjük: mi történt. Muszellák Anna tényleg megszabadult gyermekétől, de oly súlyos belső sérülést szenvedett, hogy a mult év október 1-én iszonyatos kínok után meghalt.

A titok kipattant s a törvényszék vád alá helyeztette az angyalesináló banyát s ügyében tegnap tartotta meg a végtárgyalást.

Pap Jánosné beismerte ugyan, hogy Muszellák Annát, anyja felkérésére, többször meglátogatta, de azt határozottan tagadta, hogy része volna a magzatelhajtásban és bár efféle gyermekmentő műszerszámot is találtak nála, a törvényszék bizonyítékok elégtelensége miatt kénytelen volt felmenteni.

A kir. ügyész a tanuk kihallgatásából összegezett bizonyítékokat elégségesnek találta vádlott bünyössége megállapítására, ugyanezért vádlott terhére felebbezést jelentett be.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Az ármányos szám.** Egy franciaia folyóirat, a mely most azzal mulat, hogy számtani furesaságokat közöl, érdekes apróságot ír a három tulajdonságairól. A „magyar szám” ugylászik igen ármányos egy numerus. Az tudvalevő dolog, hogy minden többszörösének összeadott számjegyeiből nyert szám osztható hárommal.

Igy például $3 \times 215 = 645$. És $6 \times 4 \times 5 = 15$, a mely osztható hárommal, érdekes a 3 viszonya a 37-hez. Ime: $37 \times 3 = 111$. $37 \times 6 = 222$. $37 \times 9 = 333$. $37 \times 12 = 444$. $37 \times 15 = 555$. $37 \times 18 = 666$. $37 \times 21 = 777$. $37 \times 24 = 888$. $37 \times 27 = 999$.

Nem kevésbé érdekes a háromszor háromnak, a kilencznek viselkedése.

$1 \times 9 = 09$
 $2 \times 9 = 18$
 $3 \times 9 = 27$
 $4 \times 9 = 36$
 $5 \times 9 = 45$
 $6 \times 9 = 54$
 $7 \times 9 = 63$
 $8 \times 9 = 72$
 $9 \times 9 = 81$
 $10 \times 9 = 90$

Itt a szorzási eredmények egymás alá

írva a természetes számsort adják. Baloldalt lefelé 1—9-ig, jobbról fölfelé ugyanazt. Ez mára elég a magasabb matematikából.

RÖPPENTYÜK.

* **Egyszerű.** Gróf (inasához): De Pista, te szörnyű részeg vagy! . . . Hogyha te ily állapotban az ucczán összeestél volna!!
Inas: Oh az nem lenne semmi! Nálam van mindig a méltóságos ur egy régi névjegye
* **Előre átás.** — Vasárnap kirándulunk Visegrádra.
— És ha esik az eső?
— Hát akkor már szombaton megyünk.

KÖZGAZDASÁG.

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzése.

Debreczen, május 16.

Piaczi árak 50 kg-osként koronákban:		
Buza minőség	77	6.90 — 7.20
"	78	7.10 — 7.35
"	79	7.15 — 7.45
"	80	7.40 — 7.55
Rozs	71/73	6.20 — 6.30
Árpa		5.45 — 5.60
" (jobb)		
Zab		4.85 — 4.95
" prima		
Tengeri		5.60 — 5.70
Köles		
Napraforgó mag		
Bükköny		
Lóhere		
Lucerna		
Pogácsa napraforgó		
" tökmag		
Bab (fehér)		

REGÉNY.

A csendes lakó.

— Angol regény. —

Írta: Pryce Richard.

Fordította: Karem.

(Folytatás.)

52.

— De azt hiszem — folytatá a nő, — hogy még kompromittálabb rám nézve, ha ön itt marad és ragaszkodik fonák föltevéséhez. Tehát menjen és kutassa ki szobámat, én mondom önnek, én kívánom, hogy tegye. Nos, menjen tehát! Nem hallja?

Saltash még mindig késett.

Jobb szerette volna, ha békét hagyott vón' ennek az egész dolognak. Jobb lett volna, ha Smithnek szól és ő maga visszament volna a városba, úgy a mint előbb szándékozott.

— No de menjen hát! Nem hallja? — sürgette mrs. Fleming. — Én majd itt maradok, míg visszatér.

Igy kényszerítve, bár nagyon kelletlenül, Saltash gyertyát hozott és némán felhaladt a lépcsőn. Belépett mrs. Fleming nappalijába, mely csaknem egészen olyan volt, mint az övé. Odavilágított az asztal alá, egyéb búvóhely itt nem képzelhető. Azután a másik szobába ment, de valamely tevélyező érzés siettette vele a kutatást. Azt látta, hogy az ágy érintetlen volt. A gáz égett és gyanúját csupán az az egy körülmény ébresztette föl, hogy a kandalló előtt két szék állott. Nem volt ugyan semmi oka arra a föltevésre, hogy mind a két szék el volt foglalva, de azért ez volt a meggyőződése. Betekintett a szekrénybe, hol a mrs. Fleming ruhái függtek. sőt meg a ládát is megemelte, hogy vajjon nincs-e benne valaki elrejtve; de egészen könnyűnek találta.

Midőn a lépcsőházba lement, mrs. Fleming még akkor is épen úgy állott, mint mikor ott hagyta.

— Mit talált? — E kérdéssel fogadta.

— Két széket találtam a tűz előtt.

— Igen, lábaimat tettem föl az egyikre.

A gáz homályos világához most a gyertya világa is hozzájárult, melyet Saltash még ekkor is kezében tartott. Ez ideig soha sem nézhette jól meg a nőt és most, hogy közelebről látta, valami sebezhetőbb dobogásra készítette szívét. Közelebb ment hozzá és úgy irányította a gyertyát, hogy arcát egészen megvilágítsa vele. A nő meg se mozcizant; bár iszonyu megerőtítésére került, hogy nyugton maradjon. Saltash most egyenesen szeme közé nézett és ráismert, de egyuttal látta azt is, hogy a nő is ismeri őt.

— Mért festette meg a haját, Hanson Mary? — kérde tőle.

XXI. Saltash föltevésai.

— Oda vagyok, uram; — szólt Hanson Mary hosszú és rettenetes szünet után. Ha élete függött volna tőle sem hagyhatta volna ki mondatából e szót: uram. Attól a pillanattól fogva, hogy Saltash ráismert, ő ismét a nép leánya lett, a férfi pedig urnőjének vendége. Egymáshoz való viszonyuk egyszerre a régi, megszabott formákba tért vissza.

— És mit jelentsen egyáltalában ez az egész? — kérde Saltash nyájasan. Mért nem volt bizalma hozzám, Mary? Ha bajban van, én szívesen segítettem volna magán, a régi ismeretség okáért is. No mondja, mit jelent ez az egész dolog?

A nő, kit eddig mrs. Fleming néven ismertünk, sirva rázta fejét és nem felelt.

— Milyen furesa az, hogy magát itt találok, — folytatá Saltash, látván, hogy nem kap feleletet — mikor alig több, mint egy hete, hogy mrs. Mautontól levelet kaptam, melyben azt írja, hogy egészen oda van, mert maga elment tőle és nem is tudja, hogy hova lett.

Meg akarta fogni a nő kezét, de ez visszarettent.

— Nem beszélne úgy velem, ha tudná... — szólt.

Saltash ránézett sárga hajára és kifestett arcára és sajnálta hajdani, a mostaninál üdőbb szépségét.

— El tudom képzelni, — szólt halkán — és valóban sajnálom; de meg tudom magyarázni magamnak. Tudom, milyen könnyű egy leányt elcsábítani és szépsége...

— Oh, nem arról van szó, — felelt gyorsan a nő. — Ez rosszabb annál, egyéb-iránt talán nem rosszabb, — magam sem tudom. Bárcsak meghaltam volna, ez lenne a legjobb.

Saltash megütődve hallgatta. Hisz az ő föltevése olyan egyszerű és természetes volt.

— Menjen vissza mrs. Mautonhoz; — mondá neki.

— Én Istenem, bár lehetne! — felelt a nő.

Száz kérdés is tolt a férfi ajkaira.

(Folyt. köv.)

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

A Kossuth-utcza

26. számú ház

utczai lakosztálya,

mely áll 2 utczai, 3 udvari szép szobából, minden szükséges mellék-helyiségekkel

Május 15-től

kiadó.

Értekezhetni **Kardos László** Kossuth-utczai üzletében.

2860. ki.
1900.

Pályázati hirdetmény.

Hajdúvármegye Nádudvar községben lemondás folytán megüresedett segédjegyzői állásra pályázatot hirdetnek.

Felhivom mindazokat, a kik ezen havi előleges részletekben fizetendő 1200 korona fizetéssel egybekötött segédjegyzői állást elnyerni óhajtják, az 1883. évi I. t. cz. 6. §-ában előirt képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi május hó 30-ig adják be.

Nádudvar, 1900. május 11.

Nábráczky,
főszolgabíró.

Kiadó

Homokkerti nagy gőzmalom-telepen

egy kitűnő, elkülönített magtár-

helyiség, — melyben 10,000

métermáza termény elhelyezhető.

Elköltözés végett

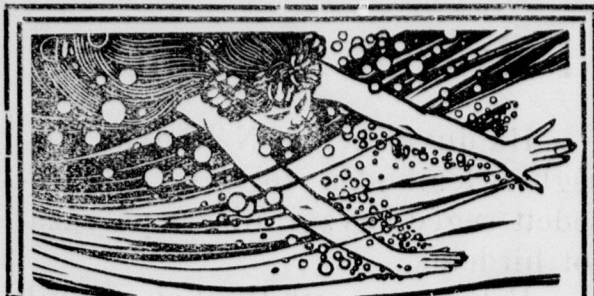
2 új ebédlő, 2 új hálószoba, 1 uri szoba, valamint saját használt 4 szoba butoraim, mind jó állapotban rendkívül olcsó árban eladó.

Megtekinthető naponta reggel 9 órától délután 5 óráig Piacz-utca 71. szám alatt levő udvari földszinti lakásomban.

A lakás, mely 4 szoba, konyha és a hozzá való melléképületekből áll, minden áron kiadó.

Ugyanott jó száraz deszkák, puha és kemény fák olesón eladó.

Schwarz Vilmos.

Herzog Metternich-féle KÖNIGSWARTI RICHARD-FORRÁS

A világ legkitűnőbb asztali vize.

Természetes szénsavdús tartalmánál fogva különösen alkalmas borral, gyümölcs-szörppel vagy likőrrel való keverésre. Feltűnő gyógyhatású emésztési zavaroknál, ugyisint a légeső és húg-hólyag idült hurutos bántalmainál.

Járványos betegségek ellen biztos óvszernek bizonyult.

Kapható helyben

Geréby Fülöp utódai

uraknál, mint főraktárosoknál és minden jobb vendéglőben

Országos főraktár és iroda

BUDAPEST, VIII., József-körút 9. sz.

Des Combes Henrik
ügyvéd

irodáját

a Debreczeni

Első Takarékpénztárnak

Kossuth utcai 3. sz. alatti házába

(a keresztépület első emeletére),

tette át.

Borosznó gyógyítófürdő.

Zólyomgyében. Vasut-állomás. Posta és távirat.

Vadregényes fenyvesek közepette. Tiszta, ózondus levegő. Erdei sötétségek. Magas forrású vízvezeték. A glaubersós gyógyítóforrások kitűnő hatásúak, heveny és idült gyomor- és bélhurut, máj és hólyagbajoknál.

Hidegvízgyógyító mód, masszázs, villamozás, svéd torna, tej- és savókúra, Kneipp-féle gyógyító mód. Meleg ásványvíz és fenyőfürdők.

Klimatikus gyógyítóhely.

Állandó fürdőorvos. Gyógyszertár. Lawn-tennis, tekepálya, cigányzene.

Lakás: 8-16 korona egy szoba heti bérlete ágyaneművel együtt.

Étkezés: leves 20 fillér, főzelék, tészta 50 fill., sülték 80-100 fillér étlap szerint.

Bővebbet alulról tulajdonosnál.

Rosenauer Lajos
Besztercebányán.

Félix gyógy-fürdő.

Nagyvárad közvetlen közelében, vasuti állomás.

Kényelmes közlekedés. Vasuton N.-Váradtól fél, kocsin háromnegyed órai távolságra. Május-augusztus hónapokban naponta 10, vasárnap és ünnepnapokon 14 vonat közlekedik Nagyváradra. Az új vasuti állomás közvetlenül a fürdőtelep mellett van.

Az európai hírű 49 fok C. meleg természetes hévíz javára van: izületek és izmok eszós bántalmainál, idült s különösen savas izületi loboknál, csonttörések és különösen visszamaradt vastagodásoknál, köszvényeknél és annak különböző alakjainál, idegbajoknál, melyek rheumatikus alapon keletkeztek (ischiasnál); különösen bürbajoknál, végre a női ivarszervek bizonyos bajainál, különösen a méhmögötti és közötti izmalmagynak; helyileg: heveny és idült gyomor-bántalmaknál, májbajok és vesekövek esetében. Állandó fürdőorvos Dr. BRÁZAY KÁLMÁN.

Különböző igények szerint berendezett nagyszámú szobák napi ára 80 krtól 3 frt közötti váltakozik. Gyógyterem (Coursalon) hírlapokkal és tekeasztalal. Terrázkok szép kilitással. Éttermek, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő őserdőben. Az erdőben jó tekepálya.

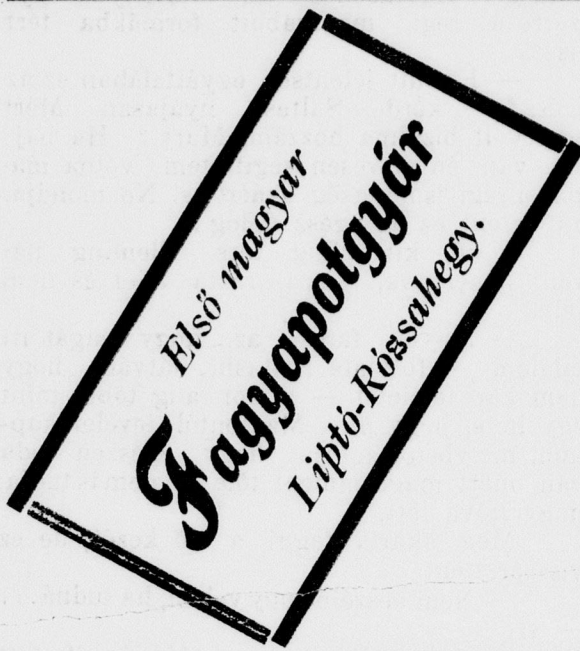
Hat tükör-fürdő, család- és kádfürdőkön kívül mórfürdők is vannak rendszeresítve.

Állandó kitűnő zenekar. — Telefon-összeköttetés Nagyváradra.

Elegánsul berendezett lakoszobák, kád- és tükörfürdők, továbbá a Félix gyógyfürdő elismert jó konyhája és pincéje készen várja a legkülönbözőbb igényű vendégeket.

Gyors és pontos kiszolgálás és mérsékelt ár által igyekeznünk fogok t. vendégeimet teljesen kielégíteni.

Kiváló tisztelettel KERNÁTS JÁNOS, bérli.

Tavaszi és nyári idény
1900.

Valódi brünni szövetek

Egy szelvény 3.10 mtr. (frt 2.75, 3.70, 4.80 jó) hosszu, teljes uri öltönyt (kabát, nadrág, mellény) ad, ára csak (6.- és 6.90 jobb) 7.75 finom 8.65 finomabb 10.- legfinomabb

Egy szelvényt fekete szalon öltönyhöz 10 fnt, valamint felöltő-szöveteket, turista-lodenekeket, legfinomabb kamarnokat stb. stb. küld gyári áron a valódiságáról és szoliditásáról jól ismert postógyári rakár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minták ingyen és bérmentve. Mintahú szállítással biztosítók A magánfelek előnyei: szöveteket közvetlenül fenti cégtől a gyárhelyiségből rendelni tetemesek.

4083. és 4084. sz.
1900. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Oláh Jánosné és társa végrehajthatóknak Juhász Ferencz elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék, a derecskei kir. járásbírósa területén levő, a tépei 831. számú tjkvben A. I. 1-4. sor 395, 432, 957. és 1319. hrsz. jószágtestre 1066 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendelgetvén, annak fogatosítá sára határidőül az 1900. évi július hó 9-ik napjának d. e. 9 órája Tépe községhez tartozó kitézetett. Kikiáltási ár a fentebbi becslár, azonban az árverésre kitétt ingatlan szükség esetében a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék, mint tkvi hatóságnál és Tépe község előjáróságánál tekinthetők meg.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1900. évi április hó 11-ik napján.

Harsányi,
kir. trvszki bíró.

Balaton-Füred.

Tengeri és gyógyfürdő, a Balaton metropolis

Zalavármegyében. Posta és távirat helyben.

Fürdőidény május 20-tól szeptember végéig

Azon gyenge üdülők és mellbeteg, kik B.-Füred kedvező klímáját előbb élvezni akarják, már május 16-ától itt minden kényelmet — meleg fürdők kivételével — találhatnak. Tiszta ózondus, enyhe, egyenletes tóparti levegő; égvényes, sós, szénsavas, vasas források; juhsavó, tej-, szőlő-, massage-gyógyító mód; szénsavas meleg pezsgő és szénsavas hideg fürdők, gőzfürdő, zuhanyok, balatontavi hidegfürdők és uszodák. Orvosi tekintélyek igen ajánlják: vérszegénység, görvénység, gümőkór, csusz, köszvény, légzőszervek hurutos bántalmái, rekedtség, vérköpés, gyomor- és bélhurut, máj- s lépvérbőség, női bajok és idegbántalmakban.

Elsőrangú fürdőintézet.

Hegyektől védett gyönyörű fekvés, díszes és czélszerű berendezés: gyógyterem, sétacsarnok, árnyékos sétányok, lombos park, fenyves liget, térszene, szini előadások, hetenkint táncmulatság, élvezetes kirándulások, sétacsónakázás. Elegáns lakások a Balaton partján épült Ipoly-udvarban, az Erzsébet- és Klotild-udvarokban és a Grand Hotelban; csinos nyaralók. Jó és mérsékelt étkezés, table d'hôte: couvert 1 fnt 50 kr. Szobák 40 krtól 5 frtig kaphatók. Juniús 15-ig és augusztus 21-től a szezon végéig a lakások 30 százalékkal, az étkezés a Grand Hotel éttermeiben 20 százalékkal olcsóbbak.

Vasuti állomások: Siófok és Veszprém: Siófoktól Füred gőzhajón 1 óra. Veszprémtől kocsin 1 és fél óra. Vasuti szezonjegyek 33 egyharmad százalékos kedvezményvel, menettérti jegyek — 3 napra — féláron kaphatók. A fürdőintézet rendelő főorvosa dr. Huray István kir. tan.

Lakásmegrendelések — előleg beküldése mellett — Lingl Valérián fürdőigazgatóhoz intézendők Balaton-Füredre. A balaton-füredi ásványvíz, mely nemesak mint gyógy-, hanem mint étrendi-víz is igen kedvelt, főraktárosa Edesky L. ásványvízszállító Budapesten. Ezenkívül kapható Szemerey Jánosnál Veszprémben és Lichtnecker Antalnál Székesfehérvárott.

Prospektusokkal ingyen szolgál

a fürdőigazgatóság.